

## บทที่ 5

### สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตหน่อไม้อัดป๊อป จากผู้ผลิตในจังหวัดลำปางที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนกับทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตหน่อไม้อัดป๊อป จังหวัดลำปาง โดยใช้แบบสอบถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตหน่อไม้อัดป๊อปในจังหวัดลำปางที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนกับทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 6 ราย ทำการศึกษาผลิตภัณฑ์หน่อไม้อัดป๊อปเป็นจำนวน 6 ประเภท คือ หน่อไม้รวก หน่อไม้ไผ่ดงหัว หน่อไม้ไผ่ดงฝอย หน่อไม้ไร่แกะ และหน่อไม้ไร่เปลือก และจากการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในรูปของการวิเคราะห์อัตรากำไรต่อต้นทุน อัตรากำไรสุทธิ ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตหน่อไม้อัดป๊อป ในจังหวัดลำปางสามารถสรุปผลการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

#### สรุปผลการศึกษา

##### 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตหน่อไม้อัดป๊อป

จากข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ผลิตหน่อไม้อัดป๊อปในจังหวัดลำปางที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนกับทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 6 ราย พบว่า

ผู้ผลิตหน่อไม้อัดป๊อปในจังหวัดลำปางได้ทำการขึ้นทะเบียนกับทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 50 – 59 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดคือประถมศึกษา และทำการผลิตหน่อไม้อัดป๊อปทั้งหมด 5 ประเภท คือ หน่อไม้รวก หน่อไม้ไผ่ดงหัว หน่อไม้ไผ่ดงฝอย หน่อไม้ไร่แกะ และหน่อไม้ไร่เปลือก

ผู้ผลิตหน่อไม้้อดปีบ ทำการประกอบอาชีพผลิตหน่อไม้้อดปีบเป็นอาชีพหลัก เป็น การศึกษาการผลิตหน่อไม้้อดปีบด้วยตัวเอง โดยได้วัตถุดิบหลักมาจากพ่อค้าคนกลาง

ผู้ผลิตหน่อไม้้อดปีบมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งผู้ผลิตเป็นผู้กำหนด ราคาเอง ด้านราคาในการจำหน่ายหน่อไม้้อดปีบมีการเปลี่ยนแปลงราคาขึ้นอยู่กับต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

## 2. ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการลงทุนผลิตหน่อไม้้อดปีบ

ต้นทุนในการลงทุนผลิตหน่อไม้้อดปีบ แยกเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน และต้นทุนในการ ผลิต ค่าใช้จ่ายในการลงทุนประกอบด้วย อาคารผลิต อาคารเก็บผลิตภัณฑ์ อ่างต้มฆ่าเชื้อ เครื่องซัง ใหญ่ ถังน้ำร้อน ถังล้างหน่อไม้ขนาดใหญ่ ถังล้างหน่อไม้ขนาดกลาง เครื่องปิดฝาปีบโดยใช้มือ เครื่องซังเล็ก เครื่องวัดความเป็นกรด และเครื่องสไลด์หน่อไม้ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรก เท่ากับ 7,711,800.00 บาท และค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรกจนถึงปีที่ 10 เท่ากับ 7,871,190.00 บาท ต้นทุนในการผลิตประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งต้นทุนในการผลิตรวมเท่ากับ 10,023,500.00 บาท แยกตามประเภทได้ดังนี้ ต้นทุนในการผลิต หน่อไม้รวก้อดปีบ เท่ากับ 2,792,915.34 บาท ต้นทุนในการผลิตหน่อไม้ไผ่ตงหัว้อดปีบ เท่ากับ 1,861,943.56 บาท ต้นทุนในการผลิตหน่อไม้ไผ่ตงฝอย้อดปีบ เท่ากับ 2,837,915.34 บาท ต้นทุน ในการผลิตหน่อไม้ไร่แคะ้อดปีบ เท่ากับ 1,909,943.56 บาท และต้นทุนในการผลิตหน่อไม้ไร่ เปลือก้อดปีบ เท่ากับ 1,043,617.19 บาท และต้นทุนรวมในการผลิตตั้งแต่ปีที่ลงทุนเริ่มแรกจนถึง ปีที่ 10 เท่ากับ 124,453,059.58 บาท

## 3. ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตหน่อไม้้อดปีบ

รายได้จากการขายหน่อไม้้อดปีบจากหน่อไม้ทั้ง 5 ประเภท รวมเท่ากับ 11,520,000.00.00 บาทสามารถ แยกตามประเภทได้ดังนี้ รายได้จากการผลิตหน่อไม้รวก้อดปีบ เท่ากับ 3,120,000.00 บาท รายได้จากการผลิตหน่อไม้ไผ่ตงหัว้อดปีบ เท่ากับ 2,000,000.00 บาท รายได้จากการผลิต หน่อไม้ไผ่ตงฝอย้อดปีบ เท่ากับ 3,120,000.00 บาท รายได้จากการผลิตหน่อไม้ไร่แคะ้อดปีบ เท่ากับ 2,080,000.00 บาท และรายได้จากการผลิตหน่อไม้ไร่เปลือก้อดปีบ เท่ากับ 1,200,000.00 บาท

การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการผลิตหน่อไม้้อดปีบใช้หลักอัตรากำไรต่อต้นทุนและ อัตรากำไรสุทธิ โดยอัตรากำไรต่อต้นทุนของการผลิตหน่อไม้้อดปีบ สามารถแยกตามประเภท ได้ ดังนี้ อัตรากำไรต่อต้นทุนของหน่อไม้รวก้อดปีบ เท่ากับร้อยละ 11.71 อัตรากำไรต่อต้นทุนของ

หน่อไม้ไผ่ตงหัวอัดปืบ เท่ากับร้อยละ 7.41 อัตรากำไรต่อต้นทุนของหน่อไม้ไผ่ตงฝอยอัดปืบ เท่ากับร้อยละ 9.94 อัตรากำไรต่อต้นทุนของหน่อไม้ไร่แคะอัดปืบ เท่ากับร้อยละ 8.90 และอัตรากำไรต่อต้นทุนของหน่อไม้ไร่เปลือกอัดปืบ เท่ากับร้อยละ 14.98

อัตรากำไรสุทธิของการผลิตหน่อไม้อัดปืบ สามารถแยกตามประเภทได้ดังนี้ อัตรากำไรสุทธิของหน่อไม้รวกเท่ากับร้อยละ 10.48 อัตรากำไรสุทธิของหน่อไม้ไผ่ตงหัวเท่ากับร้อยละ 6.90 อัตรากำไรสุทธิของหน่อไม้ไผ่ตงฝอยเท่ากับร้อยละ 9.04 อัตรากำไรสุทธิของหน่อไม้ไร่แคะเท่ากับร้อยละ 8.18 และอัตรากำไรสุทธิของหน่อไม้ไร่เปลือกเท่ากับร้อยละ 13.03

ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB) ประมาณ 4 ปี 7 เดือน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 7 เท่ากับ 6,032,607.50 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ แสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนที่ดี อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 21.77 ซึ่งสูงกว่าผลตอบแทนดอกเบี้ยเงินกู้ มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate : MRR) ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร คือร้อยละ 7

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตหน่อไม้อัดปืบพบปัญหาในเรื่องของแรงงาน เนื่องจากการผลิตมีช่วงระยะเวลาเพียง 3 เดือนในแต่ละปี คนงานส่วนใหญ่จึงออกไปทำงานข้างนอกเช่นงานในโรงงานในช่วงเวลานอกการผลิต ทำให้เมื่อถึงเวลาช่วงการผลิตเกิดความไม่แน่นอนด้านแรงงานทำให้ต้องมีการจ้างงานต่างถิ่นเข้ามาทำงานซึ่งไม่ใช่คนในพื้นที่

### อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตหน่อไม้อัดปืบ จังหวัดลำปาง พบว่ามีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรกเท่ากับ 7,711,800.00 บาท ต้นทุนการผลิตเท่ากับ 10,023,500.00 บาท รายได้จากการขาย เท่ากับ 11,520,000.00 บาท อัตรากำไรต่อต้นทุนโดยรวม เท่ากับร้อยละ 10.71 อัตรากำไรสุทธิโดยรวม เท่ากับร้อยละ 9.32 มีระยะเวลาในการคืนทุน(PB) 4 ปี 7 เดือน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 6,032,607.50 บาท และ อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) เท่ากับร้อยละ 21.77

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตหน่อไม้อัดปืบ จังหวัดลำปาง นำผลการศึกษาามาเปรียบเทียบกับกรทบทวนวรรณกรรมที่ได้อ้างอิง พบปัญหาที่เกิดจากต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขึ้น และไม่มีการจัดทำบัญชีตรงกันกับงานศึกษาปัญหาของผู้ผลิตหน่อไม้อัดปืบในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ของ สุชีวา สิริ (2550) และพบว่าผู้บริโภครส่วนใหญ่ยังมีความนิยมและเชื่อมั่นใน

คุณภาพของหน่อไม้อัดปืบ จากงานศึกษาของกุลละวี ธรรมวงศ์ (2551) เรื่องทัศนคติผู้บริโภคต่อหน่อไม้ปืบในอำเภอเมืองลำปาง ทำให้หน่อไม้อัดปืบยังสามารถขายได้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี และเมื่อเปรียบเทียบกับงานศึกษาของ ศศิธร ชินะวงศ์ (2551) เรื่องต้นทุนและผลตอบแทนในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะไฟจีน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนขนาดเล็กและขนาดย่อม ซึ่งเป็นลักษณะของการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเหมือนกันพบว่า การผลิตหน่อไม้อัดปืบมีระยะเวลาการคืนทุนที่ยาวกว่า โดยการแปรรูปมะไฟจีนมีระยะเวลาในการคืนทุน 1 ปี 11 เดือน การแปรรูปหน่อไม้อัดปืบ มีระยะเวลาในการคืนทุน 5 ปี 7 เดือน อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของการแปรรูปมะไฟจีน ร้อยละ 41.90 ซึ่งมากกว่าการแปรรูปหน่อไม้อัดปืบซึ่งมีค่าเท่ากับร้อยละ 21.77 แต่การแปรรูปมะไฟจีนมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 254,653.42 บาท น้อยกว่าการผลิตหน่อไม้อัดปืบซึ่งมีค่าเท่ากับ 6,032,607.50 บาท

### ข้อค้นพบจากการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตหน่อไม้อัดปืบ จังหวัดลำปางมีรายละเอียดข้อค้นพบจากการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. วัตถุดิบหลักที่นำมาผลิตคือหน่อไม้และปืบ ซึ่งหน่อไม้ที่ใช้ในการผลิตมีความไม่แน่นอนในเรื่องของปริมาณทำให้ในบางปีที่หน่อไม้หายากทำให้ราคาของหน่อไม้ปรับสูงขึ้นมากเช่นกัน รวมถึงราคาปืบ ผู้ผลิตที่ได้มาตรฐานตามที่ทางสาธารณสุขกำหนดนั้นต้องใช้ปืบใหม่ที่ได้มาตรฐานเท่านั้น ซึ่งราคาปืบมีการปรับสูงขึ้นทุกปี ส่งผลให้ต้นทุนหน่อไม้อัดปืบสูงขึ้นทุกปี
2. หน่อไม้ที่เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตมีความไม่แน่นอนในเรื่องของปริมาณส่งผลในเรื่องของต้นทุนหน่อไม้ ดังนั้นควรมีส่วนงานในการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการปลูกหน่อไม้เพื่อใช้ในธุรกิจหน่อไม้อัดปืบหรือบริโภคสด ทำให้ผู้ผลิตสามารถขยายระยะเวลาในการผลิตได้นานขึ้นเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และขยายฐานการส่งออกให้กับหน่อไม้อัดปืบ
3. ผู้ผลิตหน่อไม้อัดปืบในประเทศมีเป็นจำนวนมากแต่สามารถขึ้นทะเบียนกับทางสาธารณสุขจังหวัดเพียงส่วนน้อยเท่านั้น โดยสาเหตุส่วนใหญ่มาจากกระบวนการผลิตที่ไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงสภาพแวดล้อม เช่น ตัวอาคาร อุปกรณ์ที่ใช้ไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้นส่วนงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนและให้ความรู้กับผู้ผลิตอย่างทั่วถึงเพื่อพัฒนาศักยภาพในการผลิตหน่อไม้อัดปืบและได้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

4. การลงทุนเริ่มแรกในการผลิตหน่อไม้้อดปีบใช้เงินลงทุน ซึ่งหากมีการลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้อาจทำให้มีกำไรมากขึ้น

5. ราคาของหน่อไม้้อดปีบในแต่ละพื้นที่ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับความใส่ใจในการผลิต เพื่อความปลอดภัยควรมีการกำกับดูแลในเรื่องของการผลิตอย่างสม่ำเสมอ

6. ผู้ผลิตหน่อไม้้อดปีบโดยส่วนใหญ่เป็นการทำในครัวเรือนดังนั้นจึงไม่มีการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้อง ทำให้ผู้ผลิตไม่ทราบต้นทุนและรายได้ที่แท้จริง ส่วนงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนและแนะนำให้มีการเข้าไปศึกษากับผู้รู้หรือส่วนงานที่สามารถให้ความช่วยเหลือในด้านนี้ เพื่อให้ทราบต้นทุนและรายได้ที่แท้จริงของการผลิตหน่อไม้้อดปีบ รวมถึงสามารถทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและรายได้ที่แท้จริงนั้นมาประมาณการการผลิตและราคาขายต่อไป

### ข้อจำกัดของการศึกษา

1. ข้อจำกัดในด้านการได้มาซึ่งข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ข้อมูลที่ได้มาจากการให้สัมภาษณ์ของผู้ผลิต ซึ่งกลุ่มผู้ผลิตหน่อไม้้อดปีบ ไม่ได้มีการจัดทำเป็นรายงานการเงินไว้ มีเพียงการจดบันทึกช่วยจำเท่านั้นเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นธุรกิจในครัวเรือน ผู้ศึกษาต้องระมัดระวังความถูกต้องของข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ที่ได้มีประสิทธิภาพมากที่สุด หากข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกับความเป็นจริง จะทำให้ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำการศึกษาครั้งนี้คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

2. ข้อจำกัดในด้านขอบเขตพื้นที่การศึกษา โดยศึกษาเฉพาะผู้ผลิตที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนกับทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง เท่านั้น โดยผู้ผลิตหน่อไม้้อดปีบมีกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้นทำให้ปัจจัยสภาพแวดล้อมและการลงทุนรวมถึงปัจจัยอื่นที่มีผลต่อต้นทุน ซึ่งมีผลต่อผลตอบแทน ผู้นำข้อมูลไปใช้หรือนำไปศึกษาต่อควรคำนึงถึงข้อกำหนดดังกล่าว

3. ข้อจำกัดในด้านเวลา เนื่องจากการทำหน่อไม้้อดปีบนั้นจะทำในช่วงกลางเดือนกรกฎาคมถึงต้นเดือนตุลาคม ใช้ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน ดังนั้นจึงต้องรีบทำการเก็บข้อมูลในช่วงของกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นปัจจุบันมากที่สุด รวมถึงอัตราคิดลดและดอกเบี้ยที่นำมาใช้นั้นอยู่ในช่วงระหว่าง เดือนกรกฎาคมปี 2553 ถึง เดือนกรกฎาคม ปี 2554 ดังนั้นผู้ที่สนใจในการศึกษาในอนาคตควรพิจารณาถึงอัตราคิดลดและดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไป

### ข้อเสนอแนะของการศึกษารั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตหน่อไม้อัดปิ้ง จังหวัดลำปาง ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะของการศึกษาในครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการศึกษาต้นทุนการผลิตหน่อไม้อัดปิ้งในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีการผลิตหน่อไม้อัดปิ้ง เพื่อเป็นการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตหน่อไม้อัดปิ้ง เนื่องจากการศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ผลิตในลำปางที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนกับทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางเท่านั้น
2. ควรมีการศึกษาในเรื่องของระบบ logistics เพื่อเป็นการส่งเสริมธุรกิจและเป็นการลดต้นทุนในการขนส่งวัตถุดิบและการขนส่งสินค้าให้ถึงมือผู้บริโภคด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุด เพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกำไร
3. ควรมีการศึกษาในเรื่องการสนับสนุนการปลูกหน่อไม้เพื่อการทำธุรกิจหน่อไม้อัดปิ้ง เป็นการสร้างงานให้เกษตรกรรวมถึงเพื่อพัฒนาให้มีการผลิตหน่ออัดปิ้งทั้งปี เพื่อขยายฐานการบริโภคทั้งในและต่างประเทศ